

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Hanne M. K. Hanssen, 75 53 15 54
Katrin Reiss, 75 53 16 95

Til klagebehandling - Akvakultur - Meløy - Fish Farm International AS - lokalitet Verholmen

Advokatfirmaet Haavind AS, Dæhlin Sand Advokatfirma og Forum for natur og friluftsliv Nordland har klaget på Statsforvalterens vedtak av 7. august 2024 om tillatelse til forurensende virksomhet for Fish Farm International AS. Tillatelsen gjelder forurensning fra matfiskproduksjon av laks, ørret og regnbueørret i et nytt landbasert matfiskanlegg på Verholmen i Meløy kommune.

Statsforvalteren treffer ikke ny avgjørelse i saken, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd. Klagesaken oversendes til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

Statsforvalteren i Nordland (Statsforvalteren) ga 15. mars 2024 Fish Farm International AS (FFI) avslag på søknad om tillatelse etter forurensningsloven til etablering av ny landbasert lokalitet Verholmen i Meløy kommune. Søknaden gjaldt produksjon av matfisk med et årlig fôrforbruk på 20283 tonn og en årlig produksjon av 19087 tonn fisk. Omsøkt maksimalt tillatt biomasse var 10724 tonn.

I brev av 5. april 2024 ble vedtaket påklaget av Advokatfirmaet Haavind AS på vegne av FFI. Vi mottok også supplerende kommentarer til klagen 22. og 27. mai 2024, samt merknader til saksbehandlingen 27. mai 2024. Den 6. mai 2024 mottok vi også henvendelse og underskriftskampanje fra Bolga Grendeutvalg, som ønsker at det foreslåtte landanlegget for laks på Verholmen i Bolgværet skal bygges.

Statsforvalteren ga så den 7. august 2024 tillatelse til virksomheten, begrenset til produksjon av 4000 tonn matfisk årlig ved bruk av maks 4000 tonn fôr per år. Det ble sagt at det kan søkes om en utvidelse av produksjonen når det kan dokumenteres at resipienten er i tilfredsstillende tilstand

etter forurensning fra den tillatte produksjonen, og at naturmangfoldet rundt Verholmen ikke påvirkes i vesentlig grad.

Advokatfirmaet Haavind AS (Haavind) har i brev av 28. august 2024 klaget på vedtaket på vegne av FFI. De mener at søknaden burde ha vært innvilget i sin helhet, og at det ikke er grunnlag for å avgrense tillatelsen til 4000 tonn matfisk per år.

Dæhlin Sand Advokatfirma (DSA) har på vegne av Norges Naturvernforbund klaget på vedtaket i brev av 28. august 2024. Naturvernforbundet mener vedtaket om utslippstillatelse må omgjøres til avslag.

Forum for natur og friluftsliv Nordland (FNF Nordland) klaget ved brev av 2. september 2024 på vedtaket, på vegne av BirdLife Nordland og Naturvernforbundet i Nordland. De mener det er flere uklarheter og mangler ved vedtaket.

Statsforvalteren orienterte ved brev av 11. september 2024 de tre klagerne om mottatte klager, og ga en frist til 26. september for å komme med uttalelse.

Haavind har i brev av 26. september 2024 kommet med kommentarer til de to andre klagerne på vegne av FFI.

Nordland fylkeskommune avsto søknaden etter akvakulturloven 22.03.2024, begrunnet i at Statsforvalteren har gitt avslag på søknaden etter forurensningsloven. Fylkeskommunen har ikke behandlet saken etter at vi ga den begrensede tillatelsen.

Vedlegg som oversendes gjennom direktoratets nettløsning for oversendelse av store filer:

Vedlegg	Dokumentnr.	Dato	Innhold
1	2021/7445 - 1	14.11.2021	Søknad til orientering – lokalitet Verholmen - fra Nordland fylkeskommune (NFK)
2	-2	06.12.2021	Angående søknad – til Gigante Havbruk AS (GH ¹)
3	-3	19.08.2022	Svar på spørsmål om søknadsinnhold – til GH
4	-4	22.08.2022	Svar på spørsmål om søknadsinnhold – til GH
6	-6	08.09.2022	Feltplan for C-undersøkelse – fra GH
7	-7	08.09.2022	Koordinater for utslippspunkter – fra GH
8	-8	09.09.2022	Svar på feltplan C-undersøkelse – til GH
9	-9	09.09.2022	Søknad til behandling – fra NFK
10	-10	28.09.2022	Uttalelse – fra Fiskeridirektoratet
11	-11	17.10.2022	Anmodning om møte – funn av rugl – til GH
12	-12	03.11.2022	Transektforslag ROV-kartlegging – fra GH
13	-13	07.11.2022	Svar på transektforslag ROV-kartlegging – til GH
14	-14	17.11.2022	Revidert transektforslag ROV-kartlegging – fra GH
15	-15	29.11.2022	Revidert transektforslag – ROV-kartlegging – fra GH
16	-16	29.11.2022	Svar på revidert transektforslag ROV-kartlegging – til GH
17	-17	29.11.2022	Svar på revidert transektforslag ROV-kartlegging – fra Akvaplan-niva AS

¹ FFI er et av datterselskapene til Gigante Havbruk AS (GH). Det meste av kommunikasjonen med søkeren (FFI) gikk gjennom GH, som regnes som representant for FFI i saken.

18	-18	29.11.2022	Svar på revidert transektforslag ROV-kartlegging – til Akvaplan-niva AS
19	-19	22.03.2023	Diverse rapporter til søknad – fra GH
20	-20	31.03.2023	Vedtak om klarering av ny lokalitet – fra Mattilsynet
21	-29	12.09.2023	Revidert rapport -forundersøkelse – fra GH
22	-31	13.09.2023	Ber om utslippsgrenser og ROV-filmer – til GH
23	-32	14.09.2023	Skjema for utslippsgrenser – fra GH
24	-33	18.09.2023	Spørsmål ang. TOC-analyse og behov for modellering av utslippsspredning – til GH
25	-35	19.09.2023	Spørsmål ang. visuell kartlegging – til GH
26	-36	21.09.2023	Svar på spørsmål ang. TOC-analyse og behov for modellering av utslippsspredning – fra GH
27	-37	22.09.2023	Behov for modellering av utslippsspredning – til GH
28	-38	10.10.2023	Svar på behov for modellering av utslippsspredning – fra GH
29	-39	10.10.2023	Notat om TOC og bunnfauna – fra GH
30	-40	10.10.2023	Notat om tareskog – tabeller med observasjoner av sårbare arter – fra GH
31	-41	07.11.2023	Varsel om saksbehandlingsgebyr og orientering om saksbehandling – til FFI
32	-42	23.10.2023	Rapport fra modellering av utslippsspredning - fra GH
33	-43	25.01.2024	Spørsmål om planlagt utslippsdybde – til GH
34	-44	25.01.2024	Svar – planlagt utslippsdybde – fra GH
35	-45	15.03.2024	Vedtak – avslag på søknad – fra Statsforvalteren
36	-46	22.03.2024	Avslag på søknad – fra NFK
37	-47	02.04.2024	Klage – fra Bolga grendeutvalg
38	-48	05.04.2024	Klage – fra Advokatfirmaet Haavind
39	-51	06.05.2024	Oversendt underskriftskampanje – fra Bolga grendeutvalg
40	-52	22.05.2024	Supplerende kommentarer til klage – fra Advokatfirmaet Haavind
41	-53	27.05.2024	Supplerende kommentarer til klage – fra Advokatfirmaet Haavind
42	-54	27.05.2024	Vedrørende saksbehandling av søknad og klagesak – fra Advokatfirmaet Haavind
43	-55	07.08.2024	Vedtak om tillatelse fra Statsforvalteren
44	-56	28.08.2024	Klage fra Dæhlin Sand Advokatfirma på vegne av Norges Naturvernforbund
45	-57	28.08.2024	Klage fra Advokatfirmaet Haavind AS på vegne av Fish Farm International AS
46	-58	02.09.2024	Klage fra Forum for natur og friluftsliv Nordland på vegne av BirdLife Nordland og Naturvernforbundet i Nordland
47	-59	11.09.2024	Orientering om klager og frist for uttalelse
48	-60	28.08.2024	E-post FNF Nordland om klagefrist
49	-61	26.09.2024	DSA ber om å bli orientert om kommentarer fra FFI
50	-62	26.09.2024	Kommentarer til klager fra Haavind/FFI
51	-63	01.10.2024	Oversendelse av kommentarer til DSA

Vilkårene for å behandle klagen

Enkeltvedtak kan i henhold til forvaltningsloven § 28 første ledd påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken.

FFI er part i saken, og har klagerett. Norges Naturvernforbund, BirdLife Nordland og Norges Naturvernforbund Nordland er alle organisasjoner som har som formål å ivareta ideelle interesser som kan bli berørt av saken. Det foreligger derfor rettslig klageinteresse også for de øvrige klagerne.

Forvaltningsloven § 29 første ledd sier at fristen for å klage er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, sier bestemmelsens andre ledd at fristen løper fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket.

Klagen på vegne av FFI og Norges Naturvernforbundet er begge mottatt her 28. august, tre uker etter at vedtaket ble sendt ut.

Klagen fra FNF Nordland er mottatt her 2. september 2024. De opplyste i e-post datert 28. august 2024 at de ble kjent med vedtaket den 16. august, og vi orienterte da om at klagefristen for dem var 6. september 2024. Klagen 2. september er fremmet innenfor klagefristen.

Statsforvalteren konkluderer ut fra dette med at alle de tre klagen tas opp til behandling.

Klagernes anførsler

Vi viser til klagen i sin helhet, men har her trukket frem det vi oppfatter er hovedinnholdet i klagen.

Haavind på vegne av FFI

FFI mener søknaden burde ha vært innvilget i sin helhet, og at det ikke er grunnlag for å avgrense tillatelsen til 4000 tonn matfisk per år. Det er presisert at klagen er avgrenset til tillatelsens størrelse, og at klager ikke har innvendinger til vilkår om overvåkingsprogrammer, støygrens mv.

Klageren mener vi generelt legger til grunn et «worst-case-scenario», uten i tilstrekkelig grad å vurdere sannsynligheten for at et slikt scenario vil inntreffe og om avbøtende tiltak kan redusere risikoen for eventuelle skadelige konsekvenser.

Det er vist til at bunnfaunaindeksen viser god til svært god tilstand, og at sannsynligheten for uakseptabel påvirkning på habitater som følge av utslipp er liten. Klageren baserer denne vurderingen på modelleringer fra SINTEF. De viser i denne sammenheng til klagen datert 5. april 2024, på det opprinnelige vedtaket, i tillegg til at det er knyttet bemerkninger til omgjøringsvedtaket.

Videre er det i klagen anført at virksomhetens påvirkning på sjøfugl sannsynligvis er kortvarig og ikke vesentlig. De er enige i at det mangler tilstrekkelig kunnskap når det gjelder effekten av påvirkning fra sjøfugl, men etterlyser den vurderingen av risiko som føre-var-prinsippet forutsetter. Det er vist til Miljødirektoratets veileder pkt. 8.3, og anført at det er lite sannsynlig at konsekvensene vil være langvarige eller vesentlige.

Mer enn 50 % av alle sjøfugler er allerede på rødlisten og etablering av nye tiltak i kystsonen vil derfor nesten alltid påvirke slike arter, særlig under utbygging. Generelt har imidlertid fugler og dyr stor evne til å tilpasse seg til støy og aktiviteter. Akvaplan-Niva konkluderer med at fuglene i driftsfasen vil trekke tilbake til området og bruke det som før en utbygging, slik som vi ser at disse artene bruker områdene utenfor nordnorske kystbyer. Støy fra akvakulturanlegg i drift er uansett ikke fremhevet som noe vesentlig problem. FFI minner om at anleggets størrelse i liten grad vil påvirke støynivået i driftsfasen, ut over at et større anlegg kan medføre noe mer båttrafikk.

Når det gjelder mulig påvirkning på beiteområder for sjøfugl, mener klageren at vårt utsagn er helt generelt og at det ikke er angitt verken konsentrasjoner, perioder eller geografiske områder der endringene forventes å bli større. FFI bemerker at for eksempel vil næringsalter generelt være et mindre problem ytterst på kysten der vannutskiftingen er stor og økt algevekst vaskes bort av bølgeslag. Hurtigvoksende alger som grønnalger er også spinkle og utsatt for slitasje fra vind og bølger. I eksponerte kyststrøk vil derfor slike alger brytes ned og synke til bunns. Det er i klagen også bemerket at tilførsel av næringsstoffer til sjø kan ha en positiv effekt for sjøfugl, ettersom det kan føre til økt biologisk produksjon, et forhold de mener vi fremdeles ikke har vurdert. Det er etterlyst en konkret risikovurdering, og anført at hensynet til sjøfugl blir godt ivaretatt gjennom det overvåkingsprogrammet som vil iverksettes, kombinert med avbøtende tiltak.

Klageren reagerer på at Statsforvalteren har endret standpunkt uten begrunnelse når det gjelder påvirkningen på sjøfugl, under henvisning til plansaken og de vurderinger som er gjort når det gjelder flytting av båttrafikken. De mener vår behandling av spørsmålet om påvirkning på sjøfugl fremstår som uforutsigbar og vilkårlig. Det er etter deres mening også uklart hvilke naturverdier som blir forstyrret ved flytting av båttrafikken.

FFI mener at tillatelsen burde vært skalert, at det er uheldig at den er avgrenset i produsert mengde fisk og at utforming av tillatelser til landbaserte oppdrettsanlegg bør samordnes.

Statsforvalteren har etter klagerens syn ikke i tilstrekkelig grad vektlagt at rensingen av avløpet fra tiltaket vil innebære at utslippene fra dette anlegget vil være vesentlig lavere enn for et tilsvarende sjøbasert anlegg med åpne merder, samt at dette vil bidra til kunnskap og utvikling av denne formen for oppdrett. Videre mener de at vi i for liten grad har vektlagt at det er mulig å redusere den allerede lave sannsynligheten for at det skal inntreffe uakseptable forurensningsmessige konsekvenser gjennom avbøtende tiltak og miljøovervåking. En utslippstillatelse kan også trinnvis tillate høyere utslipp, forutsatt at et relevant overvåkingsprogram dokumenterer at utslippene ikke har uakseptable konsekvenser.

DSA på vegne av Norges Naturvernforbund

Det er anført at det ikke kan gis utslippstillatelse som forringer miljøkvaliteten slik at vannforekomsten nedklassifiseres fra god til moderat eller dårlig tilstand. Vilårene for å gjøre unntak fra miljømålet i vannforskriften § 12 er ikke til stede.

Det er i klagen vist til utdrag fra vedtaket, som de mener gir uttrykk for at det er stor risiko for at utslippstillatelsen vil føre til at miljøtilstanden i Meløyfjorden forringes og at dette medfører en nedklassifisering av vannforekomstens tilstand fra «god» til «moderat» eller «dårlig».

Vilårene for unntak i vannforskriften § 12 er ikke oppfylt. Det er etter § 12 første ledd bokstav b bare adgang til å forringe tilstanden fra «svært god» til «god», og aktiviteten må være bærekraftig. Forringelse fra god tilstand kan ikke aksepteres, og aktivitetens negative miljøkonsekvenser

innebærer at den ikke er bærekraftig. Det er vist til at vi overfor fylkeskommunen har frarådet å gi tillatelse på grunn av høy risiko for irreversibel skader på naturmangfoldet.

Klageren mener at heller ikke vilkårene i § 12 andre ledd er oppfylt. Når bestemmelsen i bokstav b sier at samfunnsnyttene av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, er det vist til at kravet i vanddirektivets artikkel 4.7 er «overriding public interest». Det skal være snakk om en overordnet samfunnsinteresse for å tilsidesette miljømålet. Det må derfor være en vesentlig samfunnsmessig interesse av særlig stor betydning som kan forsvare et unntak. Vannforskriften § 12 andre ledd bokstav b skal forstås og anvendes i henhold til direktivets ordlyd og intensjon. Alminnelige fordeler som vil gjelde generelt for de fleste virksomheter, herunder arbeidsplasser, vil ikke være en «overriding public interest» som kan begrunne unntak fra miljømålet i vannforekomsten.

Klageren mener videre at den samlede vurderingen etter forurensningsloven § 11 femte ledd er mangelfull. Det er ikke tilstrekkelig å vise til fordelene tiltaket vil føre til og de forurensningsmessige ulemperne. Også de ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre må tas med i avveiningen. Også andre ulemper enn selve forurensningen bør legges vekt på, eksempelvis naturvern hensyn. Det er vist til Lunner Pukkverk-dommen, der det er sagt at også andre miljøulemper enn de forurensningsmessige etter omstendighetene vil kunne tillegges avgjørende vekt som avslagsgrunn etter forurensningsloven. Videre at plikten til å ivareta naturmangfoldet er ytterligere forsterket etter at dommen ble avsagt i 1993. Det er ikke godtgjort at anslaget om 15 arbeidsplasser knyttet til oppdrettsanlegget veier tyngre enn de samlede ulemperne ved tiltaket dersom også risikoen for irreversible skader på naturmangfoldet tas i betraktning sammen med de forurensningsmessige ulemperne.

Det er anført at vi som forurensningsmyndighet bør etterleve plikten til å ta de negative konsekvensene for naturmangfoldet i betraktning ved vår samlede vurdering, i stedet for å skyve ivaretagelsen av dette hensynet over på fylkeskommunen. I og med at vi mener ulemperne for naturmangfoldet er så store at fylkeskommunen ikke bør gi tillatelse, mener klageren at det ville ha medført avslag herfra dersom vi hadde gjort en fullstendig interesseavveining etter § 11 femte ledd der også naturmangfoldet hadde blitt tillagt vekt.

FNF Nordland på vegne av BirdLife Nordland og Norges Naturvernforbund Nordland

Klageren mener det er flere uklarheter rundt hvordan Statsforvalteren definerer og verdisetter de samfunnsmessige fordelene, og også hvordan de miljømessige ulemperne er definert og verdisatt. Den demografiske trenden som er lagt til grunn gjelder mange samfunn med inngrepsfri og sårbar natur, og det er mangelfullt redegjort for hvorfor Bolga-samfunnet skiller seg sånn ut. De mener at vi strekker skjønnsutøvelsen altfor vidt som forurensningsmyndighet i denne saken, og etterlyser fagrapporter og andre kilder som kan forklare samfunnsutviklingen med forslag til løsninger på samfunnsutfordringene.

Saken er mangelfullt opplyst etter forvaltningsloven § 17 og oppfyller heller ikke kravene etter forskrift om konsekvensutredning. Det er flere kunnskapsmangler i saken, bl.a. om områdets verdi som funksjonsområde for sjøfugl. Når det gjelder vurderingene etter føre-var-prinsippet og naturmangfoldloven, mener klageren at Statsforvalteren selv gir svært god begrunnelse for å ikke gi utslippstillatelse.

Merknad fra FFI til de andre klagerne

Haavind har i brev av 26. september 2024 kommet med kommentarer til de to andre klagerne. Når det gjelder vannforskriften, viser de til at vi ved beskrivelse av risikoen for påvirkning på resipienten stort sett forutsetter at omsøkt produksjonsvolum innvilges, mens utslippstillatelsen ikke dekker mer enn ca. 20 % av omsøkt volum og det i tillegg er pålagt et omfattende overvåkingsprogram. FFI mener at sannsynligheten for at tiltaket vil medføre forringelse av vannforekomsten er svært liten. Det er minnet om at planmyndigheten i forbindelse med godkjenning av reguleringsplanen også vurderte at utbyggingen ikke ville medføre noen vesentlig reduksjon av vannkvaliteten i området.

FFI er ikke enig med de andre klagerne i at vi ikke har hensyntatt øvrige ulemper ved tiltaket ved vurderingen etter § 11 femte ledd. De mener at vi har overvurdert de miljømessige konsekvensene av tiltaket og at det ikke foreligger faglig grunnlag for å forvente noen større ulemper. Videre mener de at Statsforvalteren uansett har foretatt en bred vurdering av tiltakets virkning på naturmangfoldet og hensyntatt disse i den begrensede utslippstillatelsen som er gitt.

FFI kan ikke se at det er grunnlag for Naturvernforbundets tilråding om at vi selv ivaretar naturmangfoldet når vi fraråder fylkeskommunen å gi tillatelse.

Når det gjelder klagen fra FNF om hvordan vi definerer og verdsetter både de samfunnsmessige fordelene og de miljømessige ulempene, mener FFI at vi har lagt for lite vekt på tiltakets positive effekter for økonomien, næringslivet og lokalsamfunnet. Det er ikke noe krav om å beregne samfunnskostnadene i form av tap av naturmangfold og økosystemtjenester. Sannsynligheten for det skal oppstå tap av naturmangfold og økosystemtjenester av betydning er ifølge dem liten. Mens det er sannsynlig at tiltaket vil medføre betydelige goder for samfunnet i form av arbeidsplasser i et fraflytningstruet distrikt, skatteinngang og andre positive ringvirkninger for regionen i form av større vare- og tjenestekjøp over et stort antall år.

Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget, minner FFI om at det ble gjennomført konsekvensutredning i forbindelse med reguleringsplanen, og at klagen fra NOF/BirdLife på denne ikke førte frem. Saken er etter deres mening meget godt opplyst gjennom konsekvensutredning, miljøundersøkelser og tilleggsutredninger fra anerkjente fagmiljø.

Statsforvalterens vurdering

Utsatt iverksetting

Vi har vurdert utsatt iverksetting av vedtaket etter forvaltningsloven § 42, inntil klagerne er avgjort. Tillatelsen etter forurensningsloven er imidlertid bare ett av flere vedtak som er nødvendige for at virksomheten skal kunne starte opp, og vår vurdering er at det ikke er behov for utsatt iverksetting i vår sak.

De irreversible delene av tiltaket krever tillatelse etter plan- og bygningsloven, og vi forutsetter at utsatt iverksetting eventuelt vurderes i den forbindelse. Meløy kommunen har per nå ikke mottatt noen søknad om tiltak etter plan- og bygningsloven.

Ingen av klagerne har anmodet om utsatt iverksetting.

Vurderingen etter forurensningsloven § 11 femte ledd

Forurensningsmyndigheten kan gi tillatelse til virksomhet som kan medføre forurensning, jf. forurensningsloven § 11. Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis, skal det i henhold til bestemmelsens siste ledd «*legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre*».

Bestemmelsen gir anvisning på en bred skjønnsmessig vurdering ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og hvilke vilkår som eventuelt skal fastsettes. Det er i forarbeidene til forurensningsloven (Ot.prp. nr. 11 (1979-1980), i merknadene til bestemmelsen (forslagets § 12 fjerde ledd, § 11 femte ledd i gjeldende bestemmelse)) sagt bl.a. følgende:

Bestemmelsen i fjerde ledd fastsetter at forurensningsmyndigheten skal avgjøre utslippssaken på grunnlag av de forurensningsmessige hensyn veiet mot de andre fordeler og ulemper tiltaket vil medføre. Statens forurensningstilsyn ønsker en utforming av § 12 som får fram tydeligere at forurensningshensyn ikke kan skyves til side med mindre andre samfunnsmessige hensyn gjør seg gjeldende med tyngde. Etter departementets syn er dette ikke påkrevet. Forurensningsmyndigheten kan ikke unnlate å vurdere de forurensningsmessige hensyn mot andre hensyn. Ellers måtte en stort sett nekte å gi tillatelse etter § 12. På den annen side følger det av lovens formål at det ved avgjørelse etter § 12 skal legges stor vekt på de forurensningsmessige hensyn.

Generelt om ivaretagelse av naturmangfold i akvakultursaker

Det er ikke tvil om at vi ved vurderingen av om tillatelse etter forurensningsloven skal gis også skal vurdere andre miljøhensyn enn de rent forurensningsmessige. Miljøhensyn kan, og skal, vektlegges av alle myndighetsorganer, også der det er nødvendig med tillatelse fra flere myndigheter. Miljøhensynet skal integreres i alle beslutninger som kan få miljøvirkninger, se bl.a. Grunnloven § 112 og Lunner Pukkverk-dommen i Rt. 1993 s. 528. Også naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper skal legges til grunn ved all utøving av offentlig myndighet.

For at fylkeskommunen skal kunne klarere en lokalitet for akvakultur, må det være miljømessig forsvarlig. Fylkeskommunen er med dette gitt et overordnet ansvar for alle aktuelle miljøutfordringer knyttet til akvakultur. Med «miljømessig forsvarlig» menes i henhold til forarbeidene at «driften skal være forsvarlig både i forhold til forurensning og økologiske effekter, herunder biologisk mangfold».

Dette innebærer imidlertid ikke at andre myndigheter i akvakultursaker er avskåret fra å legge vekt på hensynet til natur og miljø i forvaltning og tolkning av eget regelverk. Naturmangfold er et viktig hensyn ved vår vurdering av om utslippstillatelse etter forurensningsloven skal gis, også når det gjelder akvakultur.

Vårt miljøansvar i saker som gjelder akvakultur er heller ikke avgrenset til kun å gjelde vurderinger etter forurensningsloven. Som forvaltningsmyndighet for bl.a. naturvern- og friluftslivsinteresser gir vi også uttalelse til fylkeskommunen før lokalitet klareres. Her kan vi uttale oss om miljøpåvirkninger som faller utenfor rekkevidden av forurensningsloven.

Hensynet til naturmangfold er vektlagt i vårt vedtak av 7. august 2024, med den konsekvens at tillatelsen omfatter kun ca. 20 % av omsøkte utslipp og at det er stilt vilkår om kartlegging og overvåking knyttet til bl.a. sjøfugl og bunnfauna.

Vår fraråding til fylkeskommunen gjelder imidlertid etablering av den omsøkte lokaliteten i sin helhet, ut fra vi mener det er høy risiko for irreversibel skade på fuglebestander i området, og høy risiko for skade på flere viktige og verdifulle marine naturtyper forbundet med etablering av

anlegget. Denne vurderingen er gjort ut fra andre forhold enn de rent forurensningsmessige, herunder arealbeslag og regionale konsekvenser for sjøfugl som følge av at et uberørt område blir industrialisert.

Klageren Norges Naturvernforbund mener at vi i stedet for å skyve hensynet til naturmangfold over på fylkeskommunen, selv bør etterleve vår plikt til å ta de negative konsekvensene for naturmangfoldet i betraktning i vurderinger etter forurensningsloven § 11 femte ledd. Det er etter vår oppfatning forståelig at det stilles spørsmål knyttet til hva som inngår i vår behandling etter forurensningsloven og hva vi uttaler oss om i forbindelse med fylkeskommunens behandling.

Vi forutsetter at Miljødirektoratet i sin klagebehandling avklarer hvor langt vårt ansvar som forurensningsmyndighet går, spesielt når det gjelder ivaretagelse av sjøfugl. Dersom Miljødirektoratet mener at vi har adgang til å vektlegge forhold som arealbeslag og regionale konsekvenser for sjøfugl i behandlingen etter forurensningsloven i større grad enn det vi har gjort, bør det vurderes å gi klageren Norges Naturvernforbund medhold i at vi i stedet for å fraråde fylkeskommunen å gi tillatelse selv burde ha avslått søknaden.

Vår erfaring er at fylkeskommunen som tildelingsmyndighet ikke alltid vektlegger våre høringsuttalelser når det gjelder bl.a. sjøfugl. Det er derfor av betydning for oss å få klarhet i hvor stor grad vi kan og skal legge avgjørende vekt på ulemper for sjøfugl i vår vurdering etter forurensningsloven.

Vi viser for øvrig til det som er sagt om påvirkning på sjøfugl og samlet vurdering i det videre.

Påvirkning av bunnfauna

FFI mener det er lite sannsynlig at tiltaket vil få store negative konsekvenser for resipienten. Det er vist til punkt 2.2.1 og 2.2.2 i klagen av 5. april 2024, og i tillegg gitt noen bemerkninger til omgjøringsvedtaket.

Pkt.2.2.1 og 2.2.2 i klagen av 5. april 2024

Det er anført at vår konklusjon om at kontinuerlig forhøyede konsentrasjoner av næringsstoffer vil medføre en større endring i makroalgesamfunnet bygger på en uriktig tolkning av modellstudiene som er gjennomført i forbindelse med søknaden. Det er pekt på at det er den samlede bunnfaunaindeksen som er det vesentlige elementet i en bunnundersøkelse og at TOC er bare en støtteparameter som derfor ikke skulle være av avgjørende betydning.

For å styrke beslutningsgrunnlaget har FFI fått Sintef Ocean AS til å utarbeide et tilleggsnotat om sedimentering av utslipp fra det planlagte anlegget på Verholmen. Dette indikerer at antatt sedimentering og lokal opphoping av masser på bunnen ikke er noen stor risiko, herunder at gridcellen som mottar mest sediment mottar 6 promille av tålegrensen når det gjelder karbon.

Klageren har vanskelig for å se at vi har gjort en faglig forsvarlig vurdering av risikoen for uakseptabel skade på bunnfaunaen i resipientområdet. Modellsimuleringer og gjeldende fagkunnskap tilsier etter klagerens oppfatning at sannsynligheten for skade er svært lav.

Sintefs modellstudie viser god utblanding av partiklene og at de vil deponeres over et relativt stort område. Deponeringsraten er så lav at belastningen på bunnfauna ventes å være beskjeden. Strømhastighetene langs bunnen, i kombinasjon med mindre partikler, gjør at man kan forvente en betydelig refordeling av deponerte masser i perioder med sterk strøm. Strømmodelleringene viser

at det alt vesentlige av massene blir fraktet vekk fra modellområdet etter kun 14 dager og at bare 3,5 % er sedimentert innenfor området.

Klageren mener vår konklusjon om at bunnfauna vil motta større konsentrasjoner av organiske næringsstoffer synes å bero på en uriktig tolkning av det faglige grunnlaget vedlagt søknaden.

Pkt. 3.2 i klagen av 28. august 2024

Anførselene her er i stor grad de samme som under pkt. 2.2.1 og 2.2.2 i klagen på avslaget, jf. ovenfor. Det er minnet om at utgangspunktet er at den samlede bunnfaunaindeksen viser «god» til «svært god» tilstand på alle stasjoner. Klageren viser til det som er sagt i tidligere klage om sedimentering og tålegrensen for karbon, og anført at vi i vedtaket av 7. august 2024 ikke har kommentert dette nærmere. Dagens modellverktøy er normalt sett et godt verktøy for å vurdere hva som kan forventes av påvirkning på et område, og hvor store belastninger på resipienten som kan forventes. I dette tilfellet viser modelleringene av det er svært lite sannsynlig at resipienten vil bli utsatt for skadelige deponeringsrater.

Klageren kan ikke se at TOC-nivåene skulle være avgjørende. TOC er et støtteparameter, og klageren har vanskelig for å se at vi har faglig grunnlag for å redusere betydningen av klassifiseringen av lokaliteten fordi det er innslag av opportunistiske arter, når nettopp innslaget av slike arter er en del av klassifiseringsvurderingen.

Selv om søknaden nå er delvis innvilget, har klageren fremdeles problemer med å se at vi har gjort en faglig forsvarlig vurdering av risikoen for uakseptabel skade på bunnfaunaen i resipientområdet. Den foreslåtte rensingen vil, sammen med overvåkingsprogrammet, være tilstrekkelig til å sikre mot vesentlige eller irreversible konsekvenser av utslippet.

Statsforvalterens vurdering

Vi har i vårt vedtak av 7. august 2024 vist hvilke vurderinger som er gjort når det gjelder strømforhold, modellering av utslippsspredning og suspendert stoff/TOC. Det er redegjort for bunnfauna, makroalger og tilstanden i vannforekomsten. Konklusjonen der var at det er summen av konsekvensen på de enkelte økosystemkomponentene som gjør at vi vurderer at konsekvensen av det hele omsøkte tiltaket er for stor for resipienten.

Den samlede bunnfaunaindeksen er en indeks som er beregnet basert på fem ulike diversitets- og sensitivtetsindekser. En slik samlet indeks er en forenklet måte å se på mønstre i et artssamfunn. Slike samlede indekser er, på grunn av sin sammensetning og enkle bruk, mest nyttig i sammenheng med trendovervåking ved etablerte akvakulturanlegg. Ved forundersøkelser, hvor det ikke foreligger tidligere/annen kunnskap om bunnfauna og miljøforhold, er det i stedet hensiktsmessig å se nærmere på parameterne som inngår i beregningen fremfor å fokusere kun på denne samlede indeksen. Dette innebærer f.eks. parameterne som sier noe om den naturlige organiske belastningen i resipienten (via TOC) og tilstedeværelsen av opportunistiske og forurensningsindikerende arter. Dette er parametere som sier noe om de naturlige forhold (iht. organisk materiale) i en resipient og er derfor en nyttig indikator for resipientens bæreevne. Slike vurderinger er ellers svært vanskelige kun basert på den samlede bunnfaunaindeksen ved en forundersøkelse (ved en ny lokalitet).

Strømmålinger fra november 2022 til januar 2023 indikerer relativt sterk strøm i sundet. Samtidig er det målt svært høye TOC-verdier i september 2022, mens TOC-konsentrasjonen var moderat forhøyet i februar 2023. Dette indikerer stor usikkerhet rundt miljøforholdene som ligger til grunn

for en vurdering av lokalitetens tåleevne, både når det gjelder strøm og konsentrasjon av organisk materiale. Til tider svært høye konsentrasjoner av TOC sammen med tilstedeværelse av indikatorarter for økte konsentrasjoner av organisk materiale tyder likevel på en begrenset tåleevne til resipienten.

Spredningssimuleringene fra Sintef er basert på utslippsrater på 144 kg fekalier/partikler per time² og viser at utslipp til sundet fører til gjennomsnittlige sedimenteringsrater på 1-10 g/m² og et tynt sedimentlag (opp til 0,1 mm tykkelse). Vedlagt klagen av 5. april 2024 var en figur med høyere oppløste sedimenteringsrater. Denne figuren viser sedimenteringsrater på ca. 0-2 g/ m² i den sørlige og midtre delen av sundet og vest for sundet, mens sedimenteringsrater er noe høyere mot Vesholmen (6-8 g/ m²) og enda høyere øst for sundet (16-18 g/m²).

Partiklene som sedimenterer innenfor modelleringsområdet tilsvarer 3,5% av det totale partikulære utslippet. Etter vår forståelse gjelder dette utslippet over en periode på 14 dager, noe som tilsvarer 1700 kg. I tillegg vil 7,3% av partiklene befinne seg i vannsøylen. Her er vi mer usikre i hvilken grad partiklene vil akkumuleres i vannsøylen over 14 dager, og hva «7,3% av partikler etter 14 dager» betyr for partikler i vannsøylen.

Konsentrasjon av partiklene i vannsøylen varierer mye over tid og i området. Modellingene viser likevel at et stort område vil motta små utslippskonsentrasjoner (0,1-0,5 ppm) og mellomstore områder vil motta utslippskonsentrasjoner på 0,5-1 ppm, etter en utslippsperiode på 3,5 dager. Innenfor dette store influensområdet er det flere delområder som vil få enda høyere konsentrasjon av partikler i vannsøylen (5-10 ppm og delvis over 10 ppm), spesielt mot Vesholmen og nordøst/øst og sørvest for sundet.

Modellingene indikerer dermed at hoveddelen av det partikulære utslippet transporteres utenfor modelleringsområdet. Siden hele den omsøkte produksjonen medfører store utslipp betyr dette likevel en betydelig tilførsel av organisk materiale (både partikulært og løst) i et svært grunt og verdifullt økosystem med mange øyer og holmer.

Utslipp og fortykning/spredning av løste næringsstoffer er ikke modellert, men det er rimelig å anta at konstant utslipp vil føre til konstant forhøyede konsentrasjoner av løste næringsstoffer i vannsøylen. Dette indikerer at risiko for negativ påvirkning på makroalgesamfunnet i påvirkningsområdet er sannsynlig.

Vi nevner her igjen at modelleringer har sine begrensninger og at forvaltningen har for lite erfaring med hvor nøyaktig modelleringer kan predikere utslippsspredning og den forventede organiske belastningen for å kunne legge avgjørende vekt på resultater fra modelleringer.

Vi mener derfor fremdeles at forundersøkelsene tilsier at det er høy risiko for at resipienten ikke tåler omsøkt forurensning med en årlig produksjon av 19087 tonn matfisk med et årlig forbruk på 20283 tonn, jf. under pkt. 3.3. i vedtaket av 7. august 2024. Vi ser at det er risiko for at drift på lokalitet Verholmen ikke vil være økonomisk lønnsomt uten uakseptabel påvirkning på resipienten og naturmangfold generelt. Selv om drift som var innvilget i vedtaket av 7. august 2024 kan være innenfor akseptable grenser, er det stor risiko for at hele den omsøkte rammen aldri kan bli utnyttet. Dette var en av grunnene til det opprinnelige avslaget.

² dette tilsvarer utslipp ved hele den omsøkte produksjonen

Påvirkning på sjøfugl

Klagen fra FNF Nordland

Det er anført at det i saken er flere kunnskapsmangler, blant annet området verdi som funksjonsområde for fugl.

Klagen datert 28. august 2024 fra Haavind

FFI er ikke uenig i at tiltaket kan få negative konsekvenser for sjøfugl, men mener det er lite sannsynlig at konsekvensene vil være langvarige eller vesentlige. Mer enn 50 % av alle sjøfugler er allerede på rødlisten, og etablering av nye tiltak i kystsonen vil derfor nesten alltid påvirke slike arter, særlig under utbygging. Det er vist til at fugler og dyr generelt har stor evne til å tilpasse seg støy og aktiviteter, og at Akvaplan-Niva har konkludert med at en antar at fuglene i en driftsfase vil trekke tilbake til området og bruke det som før utbygging.

Støy under drift er uansett ikke fremhevet som noe vesentlig problem. Det er i tillegg minnet om at anleggets størrelse i liten grad vil påvirke støynivået i driftsfasen, ut over at et større anlegg vil medføre noe mer båttrafikk.

Statsforvalteren har etter klagerens oppfatning ikke foretatt noen konkret risikovurdering når det gjelder påvirkning på beiteområder for sjøfugl. Det er pekt på at vi ikke har angitt verken konsentrasjoner, perioder eller geografiske områder der endringene forventes å bli større. Klageren har knyttet kommentarer til næringsalter, vannutskifting og algevekst. Videre er det bemerket at næringsalter generelt vil være et mindre problem ytterst på kysten og at hurtigvoksende alger i eksponerte kyststrøk vil brytes ned og synke til bunns. Videre er det anført at vi fremdeles ikke har vurdert forhold knyttet til at tilførsel av næringsstoffer til sjø kan ha positiv effekt på sjøfugl, ettersom det kan føre til økt biologisk produksjon.

FFI mener at hensynet til sjøfugl vil bli godt ivaretatt gjennom det overvåkingsprogrammet som iverksettes, kombinert med avbøtende tiltak. Sannsynligheten for at det skal inntre noen vesentlig eller irreversibel skade er etter deres oppfatning så lav at det er fullt forsvarlig å innvilge den omsøkte tillatelsen i sin helhet.

Klageren har også knyttet kommentarer til at en mener at vi har endret standpunkt uten begrunnelse når det gjelder risiko for skade på sjøfugl, vurdert opp mot det som ble sagt i forbindelse med reguleringsplanen for Verholmen. Det er anført at våre argumenter harmonerer dårlig med forurensningsloven § 11 fjerde ledd, om at forurensningsspørsmål om mulig skal søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner. Det er for klageren uklart hvorfor flytting av båttrafikk var akseptabelt ved behandlingen av detaljreguleringsplanen, men ikke nå lenger. Det er også uklart for dem hvilke naturverdier som ved flytting av båttrafikken nå blir forstyrret.

Statsforvalterens vurdering

Vi kan ikke se at det i klagen fremkommer nye momenter av betydning for vår vurdering når det gjelder påvirkning på sjøfugl. Vårt vedtak bygger på foreliggende kunnskap, samt vår vurdering som forurensningsmyndighet når det gjelder forurensningsloven og naturmangfoldloven.

Det er fra klageren FFI sagt at mer enn 50 % av alle sjøfugler allerede er på rødlisten, og etablering av nye tiltak i kystsonen derfor nesten alltid vil påvirke slike arter, særlig under utbygging. Statsforvalteren kan ikke se at dette på noen måte tilsier at vi skal tillegge hensynet til sjøfugl mindre vekt i saken, særlig med tanke på at det her er snakk om et tiltak i et område som fra før er uberørt.

Det finnes hverken dokumentasjon eller annen grunn til å anta at konsekvensen for sjøfugl *ikke* vil være vesentlig eller langvarig, slik FFI anfører. Det er heller ikke grunnlag for en generell antakelse om at fugler og dyr generelt har stor evne til å tilpasse seg støy og andre aktiviteter. Tvert imot indikerer en nedgang i artsmangfoldet, både når det gjelder sjøfugl og arter generelt, at mange arter ikke har stor nok evne til å tilpasse seg endringer i økosystemet (se Stortingsmelding om naturmangfold³).

Vi la i vårt vedtak av 7. august 2024 til grunn at det er kunnskapsmangler knyttet til konsekvensene av planlagt forurensning på bl.a. sjøfugl, og vi har lagt til grunn at tiltaket vil kunne medføre negative konsekvenser for sjøfugl (pkt. 3.5). Mulig påvirkning av beiteområder er kommentert på side 9 i vedtaket. Videre er det stilt vilkår om kartlegging og overvåking av sjøfugl og deres bruk av området, se vilkår 12.5 og 12.6 i tillatelsen.

Når det gjelder klagen fra FFI knyttet til manglende konkret risikovurdering når det gjelder påvirkning på beiteområder for sjøfugl, mener vi at vi i vedtaket av 7. august 2024 har gjort de nødvendige vurderinger. Vi viser til det som er sagt på side 9-11 i vedtaket, knyttet til klagen på opprinnelig avslag fra FFI. Statsforvalteren er ikke enig i at sannsynligheten for vesentlig eller irreversibel skade er så lav at den omsøkte tillatelsen kan innvilges i sin helhet. Det er allerede usikkerhet knyttet til påvirkning av tiltaket som er innvilget i vedtaket av 7. august 2024, og hvorvidt vilkårene knyttet til overvåking av bestandene og deres beiteområder kan avbøte på denne risikoen.

Videre er det anført at vi fremdeles ikke har vurdert forhold knyttet til at tilførsel av næringsstoffer til sjø kan ha positiv effekt på sjøfugl, ettersom det kan føre til økt biologisk produksjon. Det er riktig at høyere konsentrasjoner av næringsstoffer ofte fører til økt produksjon, både primær- og sekundærproduksjon. Dette er det som skjer i nærheten av akvakulturanlegg der økt sekundærproduksjon vises ved at noen få opportunistiske arter er til stede i høyt antall. Når det gjelder primærproduksjon, fører økt konsentrasjon av næringsstoffer vanligvis til økt vekst av opportunistiske hurtigvoksende arter, ofte til ulempe for habitatdannende arter som tare. Siden det er områdets egenskaper med skjellsand og blant annet tare og kamskjell, som gjør det til et foretrukket beiteområde for sjøfugl, kan det antas at «økt biologisk produksjon» ikke vil påvirke områdets funksjon som beiteområdet positivt.

Klageren peker også på at vi ikke har angitt verken konsentrasjoner, perioder eller geografiske områder der endringene forventes å bli større. Modelleringen av partikkelspredning indikerer høyere sedimentering og høyere konsentrasjon for partikler i vannsøylen mot Vesholmen og øst/nordøst for sundet og delvis også vest/sørvest for sundet. Det er de samme områdene hvor det er kartlagt tare og rugl. Om usikkerheten knyttet til resultater fra modelleringer har vi utalt oss på side 11. Modellering av fortykning og spredning av løste næringsalter er ikke gjennomført.

Slik modellering, spesielt når det gjelder påvirkning på makroalger, kan i beste fall brukes til å indikere hvilke områder som kan være utsatt for påvirkning fra en forurensningskilde og i hvilke områder en høyere påvirkning kan forventes. Slik modellering og dagens kunnskap om påvirkning på makroalger gjør at det på ingen måte er mulig å avgrense områder eller spesifisere i hvilke perioder hvilke konsentrasjoner kan forekomme og hvilken påvirkning disse vil ha.

Vi er ikke enige med klageren FFI i at anleggets størrelse i liten grad vil påvirke støynivået i driftsfasen. Anleggets størrelse medfører at båttrafikken må forventes å være av betydelig omfang, i

³ Meld. St. 35 (2023-2024),

<https://www.regjeringen.no/contentassets/c8122f7641734da2b892738b796d4725/no/pdfs/stm202320240035000dddpdfs.pdf>

et område som er tilnærmet uberørt i dag. Det vises til vurderinger i vårt vedtak av 15. mars 2024 og vurderingene i vedtak av 7. august 2024.

Klager anfører også at det er uklart hvilke naturverdier som ved flytting av båttrafikk nå blir forstyrret, uten at det er gitt en nærmere begrunnelse for hva som menes med dette. Vi legger til grunn at de her sikter til at det i reguleringsplanen ble tatt inn en bestemmelse om interne retningslinjer for båttrafikk der det skal tas hensyn til mytende sjøfugl. Statsforvalteren er usikker på konsekvensen av denne bestemmelsen, og kan ikke legge til grunn at bestemmelsen sikrer at sjøfugl i området ikke vil bli negativt påvirket av båttrafikken.

Vi har en viss forståelse for at tiltakshaver synes det er vanskelig å forholde seg til noe ulike vurderinger hos Statsforvalteren i Nordland når det gjelder sjøfugl, men finner ikke at vi i vår myndighetsutøvelse etter forurensningsloven kan legge til grunn vurderinger vi ikke kan stå inne for. Beiteforholdene for sjøfugl var heller ikke tema i plansaken.

Forurensningsloven § 11 fjerde ledd sier at forurensningsspørsmål om mulig skal søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner. Forarbeidene til forurensningsloven tilsier at samordningen i en sak som denne, ut fra størrelse og planavklaring, skal ha skjedd i behandlingen etter plan- og bygningsloven. Ideelt sett burde det i kommunens planprosess være gjort alle de nødvendige avklaringer og avveininger. Slik er det imidlertid ofte ikke.

Statsforvalteren har en sentral rolle i planprosesser, som høringsinstans, innsigelsesmyndighet og klageinstans. Både naturverdier og forurensningsmessige forhold inngår i våre vurderinger knyttet til kommunale plansaker.

Vi kan uansett ikke se at FFIs oppfatninger knyttet til den tidligere planprosessen kan medføre at det er grunnlag for å gi en utlippstillatelse i tråd med søknaden.

Høyesterett har i Rt. 1993 s. 528 (Lunner Pukkverk) og senere i Rt. 2005 s. 469 (Elstad) sagt en del om forholdet mellom plan- og bygningsloven og forurensningsloven.

I Lunner Pukkverk-dommen er det sagt bl.a. følgende:

«At hensynet til å unngå trafikkforurensning står sentralt ved beslutninger som treffes etter samferdsels- og planlovgivningen, kan ikke begrense forurensningsmyndighetenes adgang til å vektlegge dette ved avgjørelser av utlippssøknader. Det dreier seg om et hensyn som har vesentlig betydning på tvers av forvaltningssektorene. I så måte er dette en del av de overordnede miljøhensyn som det er en målsetning å innarbeide i beslutningsprosessene – jf. det prinsipp som nå er nedfelt i grunnlovens § 110 b – og som nettopp miljøvernmyndighetene er satt til å ivareta. For min del finner jeg det nokså klart at også andre miljøulemper enn de forurensningsmessige etter omstendighetene vil kunne tillegges avgjørende vekt som avslagsgrunn etter forurensningsloven. For eksempel må dette kunne gjelde ødeleggelser av naturmiljøet eller estetiske ulemper, også når slike konsekvenser skyldes andre sider ved virksomheten enn den forurensning som utløser konsesjonsplikt.»

Og i Rt. 2005 s. 469 (Elstad) har Høyesterett sagt bl.a. følgende:

«Selv om tillatelsene etter jord- og skoglovgivningen og plan- og bygningsloven var gyldige, hadde andre sektormyndigheter utvilsomt kompetanse til å stanse tiltakene for å vurdere dem i forhold til andre interesser, og eventuelt til å nedlegge forbud om tungtveiende hensyn tilsa det. En slik vurdering kunne skje uten at tidligere meddelte tillatelser etter annen lovgivning ble omgjort. Jeg kan heller ikke se at myndighetene i vurderingen etter

forurensningsloven var avskåret fra også å tillegge verne- og bevaringshensyn vekt, og viser til Rt-1993-528 på side 535 (Lunner Pukkverk), hvor det fremgår at hensyn som omfattes av Grunnloven § 110b må tillegges vesentlig betydning på tvers av forvaltningssektorene.»

Statsforvalteren mener dette tilsier at også den ødeleggelse av naturmiljøet som skyldes andre sider ved virksomheten enn den forurensning som utløser konsesjonsplikt vil kunne tillegges avgjørende vekt som avslagsgrunn etter forurensningsloven. Slik vi tolker Høyesterett, begrenses dette ikke av at dette er forhold som står sentralt ved beslutninger etter plan- og bygningsloven.

Vi har ved våre behandlinger av saken vært usikre på hvordan vi skulle håndtere det faktum at vi i planprosessen trakk innsigelsen knyttet til sjøfugl. Vi legger til grunn at Miljødirektoratet i sin klagebehandling tar stilling til hvordan vi som forurensningsmyndighet skal forholde oss til at et tiltak er avklart i plansammenheng.

Statsforvalteren som forurensningsmyndighet må uansett vurdere miljøvirkninger som følge av tiltaket, herunder vurdere forurensningens virkninger på sjøfugl. Dette er ikke den samme vurderingen som det Statsforvalteren som høringsinstans og innsigelsesmyndighet gjør i forbindelse med kommunens behandling som planmyndighet. Se for øvrig det som er sagt på side 11 i vedtaket.

Vannforskriften

Det er i klagen fra Norges Naturvernforbund anført at det ikke kan gis utslippstillatelse som forringer miljøkvaliteten slik at vannforekomsten nedklassifiseres fra god til moderat eller dårlig tilstand. De har vist til utdrag fra vedtaket, som de mener gir uttrykk for at det er stor risiko for at utslippstillatelsen vil føre til at miljøtilstanden i Meløyfjorden forringes og at dette medfører en nedklassifisering av vannforekomstens tilstand fra «god» til «moderat» eller «dårlig». Videre er det anført at vilkårene for unntak i vannforskriften § 12 ikke er oppfylt.

FFI har i sin kommentar til klagen uttalt seg om hva de mener vi har vurdert i vedtaket, og påpekt at utslippstillatelsen ikke dekker mer enn ca. 20 % av omsøkt volum. De mener at sannsynligheten for at tiltaket vil føre til forringelse av vannforekomsten er svært liten. Det er også minnet om planmyndighetens vurdering i forbindelse med godkjenning av detaljreguleringsplanen.

Vurderingen av vannforskriften under pkt. 3.4 i vårt vedtak av 7. august 2024 er gjort med utgangspunkt i søknaden og de mengder det der var snakk om, knyttet opp til en argumentasjon for å ikke innvilge søknaden i sin helhet. Dette fremgår også under «konklusjon» på side 8 i vedtaket, der det er det «omsøkte tiltaket» som er omtalt.

Meløyvær er med et overflateareal på 120,3 km² en stor vannforekomst og karakterisert som moderat eksponert kyst. Menneskelig påvirkning i dag er utslipp fra to matfiskanlegg som begge ligger ved den østlige/sørøstlige grensen til vannforekomsten ca. 5,8 km fra Verholmen. Begge disse etablerte matfiskanlegg har utslipp hovedsakelig til dypere områder (slik overvåkningsstasjonene er plassert) ved vannforekomstens grenser.

Store deler av vannforekomsten Meløyvær er imidlertid preget av et typisk skjærgårdsområde, grunt og med mange øyer og holmer, slik det også er ved Verholmen. Fra skjærgårdsområdet er det i dag kun data fra forundersøkelser som legges til grunn for vurderingen. For hele vannforekomsten er det i tillegg data fra et av de to matfiskanleggene som inngår i vurderingen. Basert på dette er økologisk tilstand i vannforekomsten i dag klassifisert som «god».

Flere stasjoner i C-undersøkelsen for Verholmen (seks av åtte stasjoner, inkludert begge C2-stasjoner) viste svært høye nivåer av TOC og at de fleste stasjonene var dominert av tolerante og opportunistiske arter og at forurensningsindikatorarter forekom blant de topp-ti artene (inkludert C2).

I tillegg finnes det i sundet et makroalgесamfunn bestående av blant annet habitatdannende arter som tare og rugl. Basert på dette og det faktum at utslippet er stort, selv 20% av hele omsøkte produksjonsvolumet tilsvarer 340 kg fekalier/partikler som sedimenterer innenfor influensområdet etter 14 dager (se også sider 10-11), anses det som sannsynlig at to biologiske kvalitetselementer, bunnfauna og makroalger, vil påvirkes negativt. Vi anser det også som sannsynlig, på grunn av resipientens utforming, at hele sundet ved avløpsrørene vil bli berørt. Dette inkluderer overvåkingstasjonene som ved matfiskanlegg i sjø regnes som yttergrense av overgangssonen, hvor tilstanden skal være minst «god», og som derfor bidrar i klassifisering av tilstanden i en vannforekomst.

Det er likevel to usikkerhetsmomenter knyttet til hva dette betyr for vurderingen etter vannforskriften: 1) det er usikkert om 400 m avstand fra medianen av avløpsrørene (som vurdert av konsulent) er egnet som yttergrense for overgangssone for et slikt anlegg, og 2) det er usikkert i hvilken grad tilstanden ved Verholmen skal være med i klassifisering av tilstanden i hele vannforekomsten.

Vi ser at det er heftet noe usikkerhet ved vurderingen av mulig forringelse av vannforekomsten, men finner ikke at dette gir grunnlag for at vi skal endre det påklagede vedtaket. Usikkerheten gjør at vi heller ikke har grunnlag for å mene noe om hvordan direktoratet som klageinstans bør vurdere spørsmålet.

Statsforvalteren er enig med klageren Norges Naturvernforbund i at det ikke er grunnlag for unntak etter vannforskriften § 12 i denne saken.

Når det gjelder planmyndighetens vurdering i forbindelse med godkjenning av detaljreguleringsplanen, ble denne ikke på noen måte gjort ut fra de forutsetninger som nå er kjent når det gjelder mengden utslipp, og den henviser i stor grad til vurderinger som gjøres i forbindelse med akvakultursøkningen. Det er under pkt. 7.2 i planbeskrivelsen (under konsekvensutredninger – miljøfaglige forhold) sagt følgende om vann: «For å unngå påvirkning av områdene rundt Verholmen vil avløpsvann fra anlegget renses med slamavskiller. Avløpet legges mot nordvest mot sundet mot Vesholmen som har gode strømforhold. Resipientens egnethet blir undersøkt høsten 2018 og den senere påvirkning under drift vil bli overvåket i henhold til standard metoder».

Samfunnsnytt

De samfunnsmessige hensynene ble vurdert og lagt vekt på både i vårt opprinnelige avslag og i den senere tillatelsen.

Vi vurderte i vårt opprinnelige vedtak av 15. mars 2024 de forurensningsmessige ulempene opp mot fordeler og ulemper for øvrig, men kom frem til at de forurensningsmessige ulempene var så store at tillatelse ikke kunne gis. Det ble lagt vekt på negative konsekvenser for resipienten, spesielt makroalge- og bunndyrsamfunn, og på naturmangfold, spesielt fugleforekomster i området. Se pkt. 3.1 i vedtaket.

Etter å ha mottatt klagen fra Bolga Grendeutvalg, samt at det i klagen fra Haavind på vegne av FFI datert 5. april 2024 er pekt på betydningen for nærsamfunnet av å etablere anlegget, valgte vi i vårt vedtak av 7. august 2024 å legge større vekt på samfunnsnyttene, uten at vurderingen av de forurensningsmessige ulemper ble endret. Dette førte til at tillatelse ble gitt, men ikke slik som omsøkt. Vi viser til det som er sagt under pkt. 3.2 i vedtaket.

Klageren FNF Nordland mener det er flere uklarheter rundt hvordan vi definerer og verdsetter de samfunnsmessige fordelene. De mener at den demografiske trenden/utfordringen som vi legger til grunn, ikke er unik for Bolga-samfunnet, men vil gjelde de aller fleste kommuner i Nordland. Klageren etterlyser henvisning til fagrapporter eller andre kilder som kan forklare samfunnsutviklingen med forslag til løsninger på samfunnsutfordringene.

Det er ikke tvil om at det ved vurderingen av om tillatelse skal gis kan legges vekt på de positive sidene ved etablering av anlegget. Det er i forarbeidene til forurensningsloven (Ot.prp. nr. 11 (1979-1980) pkt. 5.4.5) bl.a. sagt følgende:

Vanligvis vil en søknad om tillatelse etter forurensningsloven bli bedømt ut fra rene forurensningshensyn. I enkelte saker kan det likevel gi et skjevt resultat om søknaden bare blir vurdert ut fra hvilke forurensninger tiltaket kan medføre. Det kan være at tiltaket har så stor samfunnsmessig betydning at det bør tillates selv om det vil føre til større forurensninger enn det som ellers kan godtas. Men også for samfunnsviktige tiltak går det en grense for hvor store forurensninger en kan akseptere. I andre tilfelle kan det tenkes at de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket ikke er så store at de alene gir mulig grunn til å avslå søknaden, men at tiltaket også vil ha andre ulemper som gjør at det etter en samfunnsmessig totalvurdering ikke bør settes i verk. Det kan f. eks. være at tiltaket vil gi andre miljøforstyrrelser enn forurensninger, at det får uheldige følger for den regionale utvikling.

Slike hensyn blir ofte ivaretatt gjennom annen lovgivning, som hører under andre forvaltningsorganer enn forurensningsmyndighetene. Dels har en lover med formål å muliggjøre en samfunnsmessig totalvurdering av tiltaket, som etableringsloven 20. februar 1976 nr. 5, den foreslåtte planleggingslov og Vassdragsreguleringsloven (for sitt område). Andre lover har mer karakter av sektorlover, som skal tilgodese nærmere bestemte hensyn. I alle tilfelle er det klart at forurensningsmyndighetene ikke kan overprøve avgjørelser truffet av andre myndigheter i henhold til andre lover.

Selv om andre hensyn blir vurdert av andre myndigheter, kan det likevel bli spørsmål om ikke forurensningsmyndighetene skal ta disse hensynene i betraktning ved sin avgjørelse. Spørsmålet vil riktignok ikke melde seg dersom de andre hensyn gjør at tiltaket ikke bør settes i verk – da vil den nødvendige tillatelse etter en annen lov bli nektet. Men hvis slik tillatelse er gitt trass i motforestillingene, kan det være aktuelt å legge disse mothensyn sammen med de forurensningsmessige betenkeligheter, slik at en tilsammen kommer til at tillatelse etter forurensningsloven blir nektet. Og hvis tillatelse blir gitt etter en annen lov, kan det tenkes at disse hensynene er så sterke at de bør veie opp for forurensningsmessige ulemper som ellers ville ha ført til avslag etter forurensningsloven.

Forarbeidene tilsier, slik vi tolker det, at den samfunnsmessige betydningen av tiltaket skal vurderes. Videre at vi som forurensningsmyndighet ikke kan overprøve avgjørelser truffet av andre myndigheter i henhold til andre lover, herunder avgjørelser som gir en samfunnsmessig totalvurdering av tiltaket. Hensyn som er vurdert av andre myndigheter kan imidlertid tas i betraktning også ved behandlingen etter forurensningsloven, både hensyn som taler mot og for tiltaket.

Videre er det sagt følgende om større tiltak og samordning:

Når det gjelder; større tiltak, vil den ønskelige samordning skje i medfør av generelle lover som etableringsloven, planleggingsloven og Vassdragsreguleringsloven. Samordningen må da skje innenfor rammen av disse lover, og det blir som hovedregel ikke behov for å gi forurensningsmyndighetene adgang til å nekte tillatelse etter forurensningsloven ut fra andre hensyn enn de forurensningsmessige. Det vil imidlertid være adgang til å legge vekt på slike hensyn (både ulemper og fordeler) dersom saken er tvilsom etter en forurensningsmessig vurdering.

Den samfunnsmessige totalvurderingen av tiltaket må forutsettes å være foretatt i forbindelse med kommunens vedtakelse av reguleringsplanen for akkurat dette tiltaket. Hensynene bak en slik vedtakelse må til en viss grad veie opp for de forurensningsmessige ulemperne ved tiltaket.

Det er riktig at mange kommuner i Nordland opplever befolkningsnedgang, noe som også er påpekt i vedtaket vårt. Dette innebærer imidlertid ikke at vi er avskåret fra å legge vekt på dette forholdet ved vår vurdering etter forurensningsloven § 11 femte ledd.

Vurderingen av samfunnsnyttene er gjort ut fra den kjennskap Statsforvalteren i Nordland har til forholdene i Meløy kommune generelt, og Bolga spesielt. Klagen fra grendeutvalget, oppslag i media og henvendelser fra kommunen tilsier at det lokalt er et stort ønske at virksomheten skal få etablere seg på Verholmen. Det kan selvsagt stilles spørsmål ved sannsynligheten for at antall arbeidsplasser blir 15, hvor ansatte kommer til å bosette seg og om samfunnsnyttene faktisk blir så stor som det en lokalt håper på. Det kan også stilles spørsmål ved kvaliteten til vurderingsgrunnlaget når det gjelder samfunnsnytte kontra forurensning. Dette vil imidlertid ofte være tilfelle når det gjelder vurdering av samfunnsnytte, og det kan etter vår oppfatning ikke kreves sikkerhet knyttet til slike forhold.

Øvrige fordeler og ulemper

Vi gjorde i forbindelse med det opprinnelige avslaget og i forbindelse med at det ble gitt tillatelse rede for fordelene ved landbasert oppdrett sett i forhold til tradisjonelt oppdrett i sjø; blant annet at bidrag til spredning av lakselus er redusert, og at potensialet for rensing av utslipp og fremtidig utvikling av flere rensetrinn er større. Kunnskapsutvikling om nye teknologier innebærer imidlertid alltid en viss usikkerhet om mulige konsekvenser, og vi mener at den her omsøkte produksjonsformen ideelt sett burde testes ut i områder med mindre risiko for større skader for miljøet.

Mindre spredning av lakselus og potensiale for rensing av utslipp er uansett fordeler som må være med i vurderingen, dog med begrenset vekt.

DSA har på vegne av Norges Naturvernforbund gjort gjeldende at den samlede vurderingen etter § 11 femte ledd er mangelfull i vårt vedtak om tillatelse. Det er vist til at også de ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre skal tas med i avveiningen og vektlegges.

Klageren viser til Lunner Pukkverk-dommen, der utslippstillatelse ble nektet da virksomheten ville medføre belastning ved tungtrafikk i boligområder i nærheten. Høyesterett fant det «nokså klart at også andre miljøulemper enn de forurensningsmessige etter omstendighetene vil kunne tillegges avgjørende vekt som avslagsgrunn etter forurensningsloven. For eksempel må dette kunne gjelde ødeleggelser av naturmiljøet eller estetiske ulemper, også når slike konsekvenser skyldes andre sider ved virksomheten enn den forurensning som utløser konsesjonsplikt».

Vi viser til det som er sagt ovenfor om vektlegging av naturmangfold ved behandlingen av saker etter forurensningsloven, forholdet til uttalelser til fylkeskommunen og påvirkning på sjøfugl.

Sjøfugl vil bli påvirket av virksomheten. Både fra det rent forurensningsmessige og fra andre sider ved virksomheten, herunder omfattende anleggsarbeider. Vi viser til våre vurderinger ovenfor når det gjelder påvirkning på sjøfugl, og synes det er vanskelig å skille det rent forurensningsmessige fra andre virkninger. Utslipp, støy og lys er forurensning som påvirker sjøfugl på flere måter, både direkte og mer indirekte gjennom tap av beiteområder.

Samlet vurdering

Det er i klagen fra FNF Nordland anført at vår vektlegging og interesseavveining oppfattes som ubalansert og sviktende.

DSA har i klagen på vegne av Norges Naturvernforbund sagt at det i vedtaket ikke er godtgjort at anslaget om 15 arbeidsplasser knyttet til oppdrettsanlegget veier tyngre enn de samlede ulemper ved tiltaket dersom også risikoen for irreversible skader på naturmangfoldet tas i betraktning.

FFI har i sin kommentar av 26. september 2024 til klagen gitt uttrykk for at de mener vi har overvurdert de miljømessige konsekvensene av tiltak, og at det ikke foreligger faglig grunnlag for å forvente noen større ulemper. De mener vi har foretatt en bred vurdering av tiltakets virkning på naturmangfoldet og hensyntatt disse i den begrensede utslippstillatelsen som er gitt. FFI mener vi i vår helhetlige vurdering har lagt for lite vekt på tiltakets positive effekter for økonomien, næringslivet og lokalsamfunnet. De har også knyttet noen kommentarer til spørsmålet om beregning av samfunnskostnadene i form av tap av naturmangfold og økosystemtjenester, at det ikke er krav om å gjennomføre dette og hva som måtte ha vært lagt til grunn. Avslutningsvis er det sagt at FFI mener at en helhetlig vurdering av de forurensningsmessige konsekvensene av tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, klart tilsier at søknaden bør innvilges i sin helhet.

Forarbeidene til forurensningsloven tilsier at samordningen i en sak som denne, ut fra størrelse og planavklaring, skal ha skjedd i behandlingen etter plan- og bygningsloven. Det vil imidlertid være adgang til å legge vekt på andre hensyn enn de forurensningsmessige (både ulemper og fordeler) dersom saken er tvilsom etter en forurensningsmessig vurdering.

Kommunen som planmyndighet har akseptert av Verholmen skal brukes til industri, der reguleringsplanen ble utarbeidet med tanke på det aktuelle prosjektet. Konsekvensene for sjøfugl var et tema i planprosessen, der Statsforvalteren fremmet innsigelse bl.a. fordi Verholmen ligger i ett av få gjenværende villmarkspregede områder i skjærgården, med særskilt verdi for naturmangfold og naturopplevelse. Områdets funksjon for fugl ble trukket frem. Innsigelsen ble senere frafalt. Klage på reguleringsplanen fra Norsk Ornitologisk Forening ble ikke tatt til følge av Statsforvalteren i Trøndelag.

Statsforvalteren har en viktig rolle i planprosesser, og skal i denne forbindelse se til at kommunene ivaretar også nasjonale og vesentlige regionale interesser. Vi har mulighet til å fremme innsigelse dersom dette ikke gjøres. Hver enkelt plansak vurderes konkret her, med tanke på de interesser som foreligger og som skal ivaretas. Vi har ved denne vurderingen også med oss at «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027» sier at regjeringen mener det er viktig at kommunene bidrar til å sikre bosetting i hele landet.

Den forurensningsmessige vurderingen av søknaden med omsøkt omfang var etter vår opprinnelige oppfatning så klar at samfunnsnyttene ikke kunne tillegges vekt i noen avgjørende retning. I vårt vedtak av 7. august 2024 vurderte vi det slik at samfunnsnyttene av tiltaket vil være så store at en begrenset tillatelse etter forurensningsloven kan gis. Innspill fra kommunen og personer med tilknytning til Bolga ble i denne forbindelse tillagt stor vekt. Det er imidlertid ikke tvil om at også ulemperne ved tiltaket er store.

Avveiningen mellom forurensningsmessige ulemper og de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre kan være krevende. Det er ikke tvil om at det i samfunn med befolkningsnedgang er behov for næringsutvikling og arbeidsplasser, men at de enkelte tiltak i mange områder også innebærer forurensningsmessige ulemper av betydning.

Den begrensede tillatelse som vårt vedtak av 7. august 2024 innebærer, betyr at et i dag uberørt område tas i bruk til industri. Samtidig vil samfunnsnyttene bli noe mindre, som følge av den reduserte produksjonen.

Vi ser store betenkeligheter med å ta i bruk Verholmen, med de inngrep etablering av et landanlegg vil gi, til en så vidt begrenset produksjon. Vi anser det fortsatt som svært sannsynlig at resipienten ikke vil tåle belastningen av hele det omsøkte produksjonsvolumet, og er i tvil om bærekraften av innvilget produksjonsramme. Samtidig ser vi en risiko for at både omsøkt og innvilget produksjonsramme ikke er forenlig med miljømål etter vanddirektivet.

Det foreligger her klager fra tiltakshaver som ønsker at tillatelsen ikke skal gjøres begrenset og fra organisasjoner som mener at det ikke bør gis tillatelse i det hele tatt. Statsforvalteren finner slik saken nå står ikke grunn til å endre vårt vedtak av 7. august 2024. Dersom Miljødirektoratet har andre vurderinger enn oss knyttet til betydningen av vedtatt reguleringsplan, hvilke miljøulemper som skal inngå i behandlingen etter forurensningsloven eller forholdet mellom tillatelse etter forurensningsloven og uttalelse til fylkeskommunen, kan det imidlertid være grunnlag for å endre vedtaket.

Kunnskapsgrunnlaget

FNF Nordland har i sin klage anført at saken er mangelfullt opplyst etter forvaltningsloven § 17 og heller ikke oppfyller kravene etter forskrift om konsekvensutredning. De mener det er flere kunnskapsmangler i saken, blant annet om områdets verdi som funksjonsområde for sjøfugl.

FFI har i sine merknader til klagen fra FNF minnet om at det ble gjennomført konsekvensutredning i plansaken, og at klagen fra NOF (nå BirdLife) ikke førte frem. Saken er etter FFIs oppfatning meget godt opplyst gjennom konsekvensutredning, miljøundersøkelser og tilleggsutredninger fra anerkjente fagmiljø, og saken er åpenbart ikke mangelfullt opplyst etter forvaltningsloven § 17.

Reguleringsplanen for Verholmen ble konsekvensutredet, der det bl.a. forelå en konsekvensutredning for sjøfugl og strandsoner. Vi viser til det som er sagt tidligere om forhold som ikke omfattes av konsekvensutredningen.

Forskrift om konsekvensutredning § 8, jf. vedlegg II nr. 1 bokstav f sier at akvakultur skal vurderes nærmere, at fylkeskommunen er ansvarlig myndighet og at behandlingen er knyttet opp til akvakulturloven. Nordland fylkeskommune har ikke krevd konsekvensutredning i saken, uten at vi er kjent med hvilke konkrete vurderinger som er gjort i denne sammenheng.

Det er ikke krav om konsekvensutredning knyttet til behandlingen etter forurensningsloven. Vi har imidlertid i flere runder bedt om kartlegging, undersøkelser, modelleringer og opplysninger for å sikre at saken var tilstrekkelig opplyst.

Vi har ikke sikker kunnskap om tiltakets forurensningsmessige ulemper, eller fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Dette omfatter konsekvenser for naturmangfold og vannmiljø, og også de samfunnsmessige konsekvensene av tiltaket.

Statsforvalteren mener imidlertid å ha håndtert denne usikkerheten i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven. Vi viser til det som er sagt ovenfor og i vedtaket. Det vil i saker som dette sjelden foreligge sikker kunnskap om konsekvensene.

Avgrensning av tillatelsen

FFI mener at tillatelsen burde vært skalert, slik at det gis en innledende tillatelse på et gitt antall tonn, som deretter økes dersom overvåkingsprogrammet viser akseptabel påvirkning på relevante miljøparametre, uten at det må søkes om ny tillatelse.

De mener det er uheldig at utslippstillatelsen er avgrenset i produsert mengde fisk, da dette ikke stimulerer til forbedringer i renseteknologi. Det avgjørende må være hvilke utslipp som skjer fra virksomheten, ikke hvor stor produksjonen er.

Videre er det sagt at det er hensiktsmessig om statsforvalterne samordner hvordan tillatelser til landbaserte oppdrettsanlegg utformes.

Muligheten for å skalere utslippstillatelsen ble tatt opp også i klagen datert 5. april 2024. Vi har derfor valgt å gi tillatelse til deler av omsøkte utslipp, der dokumentasjon om oppnådd rensesgrad og utslipp av de enkelte komponentene må foreligge ved en eventuell søknad om utvidelse. En skalert tillatelse med trinnvis økning uten behov for å søke om økt ramme, slik klageren nå foreslår, vil kunne være et egnet alternativ der lokaliteten ikke ligger i en sårbar resipient med store naturverdier. Det er disse miljømessige forutsetningene ved omsøkt lokalitet, sammen med høy omsøkt produksjonsramme, som gjør at det er sannsynlighetsovervekt for at resipienten ikke vil tåle belastningen av hele produksjonsrammen. I et slikt tilfelle er det ikke hensiktsmessig med en skalert tillatelse.

En skalert tillatelse vil kunne vurderes ved forbedret renseteknologi, høyere rensesgrad, endret utslippspunkt eller andre elementer som i fremtiden kan gi grunnlag for høyere produksjon. Dette vil uansett kreve ny søknad. Vi legger til grunn at Miljødirektoratet i sin klagebehandling også tar stilling til muligheten for skalert produksjonsramme.

I tillatelser til landbasert akvakultur er det i dag vanlig at forurensningsmyndigheten begrenser de tillatte utslippene ved å sette en grense for produksjonen i tillegg til at det gis vilkår med grenseverdier for utslippene. Dette er samordnet med andre statsforvalterembeter selv om eldre tillatelse kan ha andre typer rammer. Utslippsgrensene som er tillatt i den her påklagde tillatelsen av 7. august 2024, tilsvarer 20% av de omsøkte utslippene ved hele produksjonsvolumet. Samtidig har vi satt rammen til 20% av hele omsøkt årlig produksjon og fôrforbruk.

Når det gjelder klagers argumenter knyttet til stimulering til forbedring av renseteknologi, viser vi til at eier av tillatelsen til enhver tid har plikt til å begrense forurensning så langt det er mulig blant annet ved å bruke den beste tilgjengelige teknologien.

Konklusjon

Statsforvalteren treffer ikke ny avgjørelse i saken, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd. Klagesaken oversendes til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33.

Med hilsen

Monica Andreassen Iveland (e.f.)
ass. statsforvalter

Tore Vatne
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

DÆHLIN SAND ADVOKATFIRMA AS
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV I NORDLAND
ADVOKATFIRMAET HAAVIND AS
Nordland fylkeskommune

Postboks 604 SENTRUM	0106	OSLO
Eiaveien 5	8208	FAUSKE
Postboks 359 Sentrum	0101	OSLO
Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø